

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 3517

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 2. maj 2016 stillet følgende spørgsmål nr. 282 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares.

Doknr.
354783

Spørgsmål nr. 282:

Dato
30-05-2016

"Vil ministeren som opfølgning på mødet med det kommunale tilsyn den 21. marts 2016 redegøre for, om det kommunale tilsyn kan bruge "straks-afgørelser" i tilsynssager og i bekræftende fald, vil ministeren da oversende en liste over, hvor ofte det er blevet brugt og i hvilke typer af sager?"

Svar:

1. Blandt det kommunale tilsyns reaktionsmuligheder er adgangen til midlertidigt at suspendere en beslutning under behandlingen af en sag om eventuel annullation af den pågældende beslutning, jf. § 50 a, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse.

Muligheden for at suspendere en beslutning blev indført for at sikre, at det nødvendige beslutningsgrundlag for vurderingen af lovligheden af en kommunal beslutning kunne blive tilvejebragt, uden at det kommunale tilsyn blev afskåret fra annullation som følge af, at beslutningen i mellemtiden var blevet bragt til udførelse.

For at suspendere en beslutning kræves, at der foreligger en rimelig grad af sandsynlighed for, at undersøgelserne i suspensionsperioden vil lede frem til konstateringen af en ulovlighed, der har den klarhed, der kræves for at kunne annullere en beslutning. Det er forudsat, at suspensionsbeføjelsen kun anvendes, hvis der er en bestyrket mistanke om en ulovlighed af en vis grovhed. Der findes i tilsynspraksis kun få eksempler på suspension.

2. "Straks-afgørelser" er ikke herudover et begreb, der normalt anvendes inden for det kommunale tilsyn, ligesom det ikke fremgår af spørgsmålet, hvad en "straks-afgørelse" indebærer.

Det er i dette svar lagt til grund, at en "straks-afgørelse" indebærer, at der umiddelbart træffes en foreløbig afgørelse om, at et givent forhold er eller ikke er i overensstemmelse med lovgivningen. Den foreløbige afgørelse undergives herefter nærmere undersøgelse og vurdering med henblik på en endelig afgørelse.

Der er normalt ikke i det kommunale tilsyn mulighed for at anvende en sådan type "straks-afgørelser".

Det kommunale tilsyn er som enhver forvaltningsmyndighed ved behandlingen af sager underlagt de almindelige forvaltningsretlige principper, herunder officialprincippet. Efter officialprincippet påhviler det den enkelte forvaltningsmyndighed selv, eventuelt i samarbejde med andre myndigheder, at fremskaffe de oplysninger i en sag, der er nødvendige for, at myndigheden kan træffe afgørelse i sagen. Officialprincippet retter

sig både mod det faktiske og det retlige grundlag i en sag. Det vil kræve hjemmel i lovgivningen, hvis disse almindelige principper for sagsoplysning skal kunne fraviges.

Officialprincippet betragtes som en såkaldt garantiforskrift. Hvis disse forskrifter ikke overholdes, kan det medføre ugyldighed.

Det følger af officialprincippet, at myndighedens undersøgelser ikke må afsluttes, før der er tilvejebragt et forsvarligt grundlag. Eksempelvis må afgørelser ikke bygge på formodninger, forudsætninger eller antagelser, som ikke har tilstrækkelig støtte i de tilvejebragte faktiske oplysninger.

Det bemærkes i den forbindelse, at det kommunale tilsyn jævnligt behandler vanskelige spørgsmål af principiel karakter, hvor der er behov for belysning af sagen, herunder navnlig i form af høring(er) af den eller de kommuner og regioner, som er inddraget i sagen, for at etablere tilstrækkeligt overblik over sagens faktuelle og deraf afledte retlige forhold.

Spørgsmålet om, hvilke oplysninger der skal indhentes, er imidlertid ikke alene afhængigt af hensynet til det offentlige interesser, herunder respekten for det kommunale og regionale selvstyre. Det påhviler også som led i officialprincippet forvaltningsmyndigheden at sikre, at partens interesser varetages.

Officialprincippet medfører heller ikke, at der ikke kan søges taget højde for, at det kan være ønskeligt at behandle en sag hurtigere end andre.

Statsforvaltningen foretager således som led i det kommunale tilsyn i dag visitering af alle henvendelser for at vurdere, hvad de giver anledning til, og hvordan de skal prioriteres.

Ved visitationen indgår også overvejelser om sagens væsentlighed. Som eksempel kan nævnes, at Statsforvaltningen prioriterer sager, hvor der efter en konkret vurdering er en formodning om lovovertrædelser, der kan have særligt store konsekvenser. Det kan f.eks. være sager, hvor en lang sagsbehandlingstid kan medføre risiko for tab af store værdier.

Jeg synes derfor ikke, at "straks-afgørelser" i det kommunale tilsyn er et skridt, vi skal tage.

3. Vi skal efter min opfattelse derimod fortsætte med at tage flere skridt til at understøtte dels arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstiden inden for det kommunale tilsyn og dels Statsforvaltningens mulighed for i praksis at kunne prioritere blandt sagerne.

En kortere sagsbehandlingstid i det kommunale tilsyn vil ikke lede til "straks-afgørelser", men dog kunne medvirke til en hurtigere afklaring af, om et givent forhold er i overensstemmelse med lovgivning, som falder inden for det kommunale tilsyns område. Det vil være til glæde for alle involverede parter.

Derfor er jeg glad for, at ministeriet og Statsforvaltningen gennem længere tid har haft fokus på tiltag, der skal understøtte, at sagsbehandlingstiden i både ministeriet og Statsforvaltningen nedbringes.

Jeg kan her henvise til *vedlagte* kopi af mit brev af 20. april 2016 til statsrevisorerne (SOU alm. del bilag nr. 255 (Folketingssamling 2015-16)).

Som det også fremgår af brevet, er der desværre med det antal sager, Statsforvaltningen i dag er forpligtet til at undersøge nærmere, væsentlige sager, der trods prioritering bliver for gamle. Det skyldes, at Statsforvaltningen i dag som følge af bindinger i

lovbemærkningerne har pligt til se nærmere på alle ulovligheder, som ikke er bagatelagtige, og som har betydning for retstilstanden i dag.

Det er derfor efter min opfattelse nødvendigt, at give Statsforvaltningen videre lovgivningsmæssige rammer for selv at beslutte, hvilke sager den skal behandle, og derved bedre muligheder for at kunne prioritere, så de væsentligste sager behandles hurtigere. Det svarer til den måde, Folketingets Ombudsmand fungerer på.

Det kræver en lovændring, som jeg ser frem til at drøfte med alle partier i Folketinget med henblik på, at lovforslaget - hvis der er den fornødne opbakning - kan fremsættes i folketingssamlingen 2016-17.

Med venlig hilsen
Karen Ellemann